Sociaal Domein Fryslân

Bezoekadres
Oldehoofsterkerkhof 2
8911 DH Leeuwarden

Postadres
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden

(058) 233 83 88
secretariaat@sdfryslan.nl

Aan de Friese wethouders Jeugd

Datum : 17 juli 2023, verzonden:
Uw kenmerk :
Ons kenmerk : 2023 -161971
Onderwerp : Stand van zaken Jeugdhulpplus
Behandelaar : [redacted]
Doorkiesnummer : [redacted]

Geachte wethouder,

Op het PFO SDF Jeugd van 29 juni 2023 is kort de stand van zaken bij de Woodbrookers besproken. Afgesproken is u uitgebreider te informeren over de Woodbrookers en de ontwikkelingen Jeugdhulpplus op 3Noord niveau. Met deze informatie kunt u ook uw gemeenteraad informeren.

Woodbrookers

Eind november 2022 heeft op de locatie JH+ van Jeugdhulp Friesland, de Woodbrookers, een incident plaatsgevonden waarover JHF aangifte heeft gedaan. Als gevolg hiervan heeft JHF besloten tot een 'tijdelijke opnamestop'. Het incident heeft tot onrust geleid zowel bij de jeugdigen en de professionals op de Woodbrookers als daarbuiten bij de Friese gemeenten, verwijzers en SDF. Het heeft ook tot veel media-aandacht geleid.
JHF heeft een aantal maatregelen genomen om de situatie bij de Woodbrookers weer in een stabiel en veilig vaarwater te leiden, namelijk

- een opnamestop
- passende maatregelen voor de betrokken werknemers
- mentale ondersteuning van de jeugdigen en het personeel
- melding van het incident bij de inspectie gezondheidszorg en jeugd; de inspectie heeft geen onderzoek gedaan omdat het niet om een calamiteit ging zoals (poging tot) suïcide of geweld

Medio maart 2023 is de opnamestop opgeheven en heeft JHF gemeld dat de zaak geseponeerd is door het Openbaar Ministerie.

Aantal plekken bij de Woodbrookers
JHF heeft eind vorig jaar ook besloten per 1 april 2023 de 'open plekken' voor jeugdigen bij de Woodbrookers te sluiten en de plekken voor Jeugdhulpplus per 1 juli 2023 te sluiten.
Open plekken zijn plaatsen waar jeugdigen op basis van vrijwilligheid zitten.
Voor de jeugdigen die nog op de open plekken zaten heeft JHF in overleg met andere zorgaanbieders en de verwijzers alternatieven kunnen vinden. Dit betekent dat sinds april 2023 geen jeugdigen meer op de open plekken zitten.

Dit past in de visie om jeugdigen die hulp nodig hebben in principe ambulant te ondersteunen tenzij een jeugdige (tijdelijk) niet thuis kan wonen en bij een jeugdhulpaanbieder een plek nodig heeft. Deze visie is ook verwoord in de twee bovenregionale plannen Noord-Nederland - 2030 over Jeugdhulpplus (2021) resp. Open3Milieuvoorzieningen (2022).

De gesloten plekken bij de Woodbrookers zijn nog steeds bezet omdat de afbouw van plekken JH+ in 3Noord de afgelopen jaren zo fors is geweest dat verdere afbouw op dit moment niet verantwoord is. Alternatieve plekken zijn nog onvoldoende beschikbaar. Bij een eventuele gesloten plaatsing zoeken de Gecertificeerde Instellingen en aanbieders altijd eerst naar een alternatief zoals inzet van MST (Multi Systeem Therapie) of een 'open plaatsing'. Een oplossing kan ook een voorwaardelijke machtiging zijn waarbij een jeugdige indien nodig voor korte tijd gebruik kan maken van JH+ (een zogeheten time-out).

Op 1 juli 2023 zijn 11 van de 12 plekken bij de Woodbrookers bezet. Voor de jeugdigen die bij de Woodbrookers verbleven op een gesloten plek was een verklarende analyse beschikbaar of is deze alsnog opgesteld. Voor de jeugdigen die ingestroomd zijn sinds november 2022 is het opstellen van een verklarende analyse standaard onderdeel van het traject.

Jeugdhulpplus 3Noord

Door rijksoverheid en jeugdhulpaanbieders wordt ingezet op 'nul gesloten plaatsingen' per 2030. Negatieve ervaringen van jeugdigen die in Jeugdhulp+ instellingen hebben gezeten evenals discussie over de effectiviteit van vrijheidsbeperkende maatregelen en uithuiszettingen zijn aanleiding voor dit beleid.
Deze ontwikkeling heeft geleid tot de versnelde afbouw van gesloten plekken zowel landelijk als in het Noorden en daarmee ook van het aantal jeugdigen dat gesloten geplaatst is. Zo was bij JHF in 2019 sprake van 47 gesloten plaatsingen en in 2022 nog van 20. Bij Elker, de Jeugdhulpplus aanbieder voor Groningen en Drenthe, zijn de cijfers 91 respectievelijk 46.

Het totaal aantal gesloten plekken in 3Noord anno 2023 is 36 waarvan 12 bij JHF en 24 bij Elker. Bestuurlijk is afgesproken het aantal plekken de komende jaren pas verder af te bouwen zodra het tempo van het ombouwen van JH+ plekken naar alternatieven dit toelaat. JHF en Elker zijn al bezig met het realiseren van alternatieven voor JH+. Zo heeft JHF in Heerenveen in september 2022 een kleinschalige woonvoorziening gerealiseerd in Heerenveen en zal een zelfde soort voorziening dit najaar in Drachten gereed zijn.

JHF en Elker hebben vanuit de drie inkoopregio's (Drenthe, Friesland en Groningen) de opdracht gekregen de inhoudelijke, financiële en contractuele samenwerking per 1 januari 2024 te onderzoeken en uit te werken.
Deze samenwerking is noodzakelijk omdat hiermee schaars personeel en plekken effectiever en efficiënter ingezet kan worden. Ook kan hierdoor beter samen met JHF en Elker gestuurd worden op de gecontroleerde om- en afbouw van JH+ naar andersoortige voorzieningen.

Reactie op motie gemeente Leeuwarden
In de bijlage treft u de reactie van het college van B&W aan op de aangenomen motie 'Onze jeugd verdient een veilige haven, Woodbrookers moet sluiten' van de gemeenteraad van Leeuwarden. Deze reactie is op 4 juli 2023 vastgesteld door het college van B&W.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Manager ontwikkeling SDF.